GAZA KRIGEN

dec.2008 - jan. 2009

Jeg blev bedt af en skoleelev om at komme frem med mit syn på krigen i Gaza .
Han skulle indsamle synspunkter fra begge sider i konflkiten til en opgave.
Her er mit svar til ham:

Hej Jasin.

Jeg er tilhænger af en to-stats-løsning: dvs. at Israel og Palæstina skal kunne eksistere ved side af hinanden. For at to stater eksisterer ved siden af hinanden kræver det, at de har hver deres erhvervsliv og hver deres penge, skoler, hospitaler, politi og at de kan forsvare deres borgere mod angreb udefra. Og det kræver, at de to stater anerkender hinanden.
Sådan er virkeligheden ikke i dag, og begivenhederne i Gaza viser, at der vil gå lang tid, før min drøm om de to stater kan blive til noget.

Gaza blev i 1948 besat af Ægypten og landområdet modtog rigtig mange flygtninge, der strømmede ud fra kampområderne under den første arabisk-israelske krig. Gazas befolkning var fra 1948 og frem til nu sammensat af de fastboende i Gaza by og landområderne og de flygtninge, der kom fra Israel. Flygtningene fik hjælp af FN. Men Ægypten ville ikke anerkende flygtningene som borgere i Gaza. Der skete en kraftig vækst i antallet af indbyggere i Gaza, der har gjort det til en af de tættest beboede landområder i verden.

Da Israel i 1967 besatte Sinai og Gaza og Vestbredden var det den første ide, at de besatte områder skulle bruges som en pant. Hvis de arabiske lande ville anerkende Israel og slutte fred med det, så skulle Gaza og Vestbredden leveres tilbage. Det kaldes jord-for-fred-politik. Ti år senere lykkedes det for Israel og Ægypten at få en aftale: Ægypten sluttede fred med Israel og Israel gav Sinai tilbage til Ægypten, men Gaza blev under Israels herredømme. I mellemtiden var palæstinenserne i flere arabiske lande begyndt at organisrer sig i flere kamporganisationer, der blev samlet under PLO og med Arafat som leder. De havde som fælles mål at bekæmpe Israel og oprette en palæstinensisk stat i stedet for Israel. Men israelerne blev meget mistænksomme overfor PLO, Al Fatah, PLFP og deres ledere. Israelerne blev også mere nationalistiske og mange ønskede ikke at aflevere de erobrede landområder, fordi de ikke troede på palæstinensernes og arabernes planer. Derfor begyndte nogle israelere at lave bosættelser inde på Vestbredden og senere hen i Gaza. Det blev støttet af den israelske regering og i dag - 2009 - bor der over 200.000 israelere inde på Vestbredden.

Gaza fik en anden udvikling. Det var i Gaza by den såkaldte Intifada opstod i 1987. Det var en uhørt svær opstand. Unge israelske soldater skulle stå over for børn og unge palæstinensere, der angreb dem med stenkast. Mange unge stenkastere blev arresteret og spurgt ud om deres motiver til at gøre oprør. Deres svar ligner de svar, unge i andre af verdens byer gav politiet den gang. Desværre blev der også brugt skydevåben mod palæstinenserne. Israel blev hårdt kritiseret i andre lande. Men der var mange, der kritiserede de palæstinensiske forældre, fordi de lod deres børn løbe på gaderne og slås mod israelerne.
Gaza blev 1994 hjemsted for den ene af Arafats regeringer, da han vendte tilbage fra sit eksil i Tunis.
Men Arafat flyttede selv hurtigt til Ramalla på Vestbredden. Arafat tillod korruption og det klæbede til Fatah-bevægelsen, at dens folk var korrupte.

Efter den anden Intifada (2000) og Arafats død (2004) blev palæstinenserne mere og mere splittede.
Gaza blev det mest urolige sted. Israel trak sig ud af Gaza og tvangsflyttede 6000 israelske bosættere fra Gaza. Men den israelske regering havde ikke forhandlet med nogen palæstinensisk myndighed om denne tilbagetrækning. Det vil sige, at Israel ikke havde blandet sig i , hvem der skulle have magten i området.
Hvis regeringen havde forhandlet med Mahmoud Abbas, Arafats efterfølger, ville Fatah-bevægelsen måske have stået stærkere i Gaza. Men under det nationale palæstinensiske valg (jan 2007) blev Hamas det største parti. Fatah stod svækket. Fatah er ikke-religiøs, men stod for palæstinensisk national samling.
Hamas overtog magten i Gaza i 2007. Ismail Haniya, den politiske leder erklærede ganske vist, at Gaza ikke tilhører Hamas, og at han ikke ønsker at udråbe Gaza som en Hamas-stat, men de faktiske forhold var, at Fatah blev smidt ud at Gaza, og dens tilhængere måtte flygte, hvis de ville beholde livet.
Hvad vil Hamas? Den er sammensat af flere afdelinger. Der er en civil del, der tager sig af sociale forhold i befolkningen, og der er en militær del. Ideologien er islamisk og dens religiøse ledere er inspireret fra Iran.
Hamas har som langsigtet mål at tilintetgøre staten Israel og befri landet for ikke-islamisk påvirkning.
I Ægypten har Hamas meningsfæller i "Det muslimske Broderskab". Den ægyptiske regering bekæmper denne bevægelse fordi den har de samme planer med Ægypten: at omdanne Ægypten til et muslimsk styret samfund. De ægyptiske myndigheder forsøger at holde grænsen til Gaza lukket for at forhindre Hamas i at

dele sine planer med Det muslimske Broderskab.

Hamas har i årene 2007-08 forberedt sig på en krig med Israel. Der er bygget tunneller under grænsen til Ægypten, så det var muligt at smugle militært udstyr, raketter og sprængstoffer ind i Gaza. For israelerne har det kunnet føles ved at der blev sendt mange raketter ind over Israels ørkenbyer. Særligt har byen Sderot været plaget af raketter. Den 27. december 2008 angreb Israel Gaza for at standse raketangrebene. Man gik meget forsigtigt frem ved ikke at sende landtropper ind over grænsen.

Israel er militært meget stærkt, fordi dets befolkning er interesseret i at forsvare sig, men også fordi det er et meget højt udviklet samfund hvor indbyggerne er uddannet til at udvikle og bruge ny teknologi. Tænk på, at sådan en lille smart ting som USB-stikket er opfundet af en israeler.

Men Israel er på den anden side meget sårbart. Befolkningen er meget følsom overfor krigsbegivenheder, der giver mange døde og sårede på israelsk side. Der ville straks blive et stærkt pres på den israelske regering. Folk vil ikke finde sig i, at deres egne mænd og kvinder vil forsvinde som ofre for angreb eller som soldater i krig. Så den israelske regering skal sikre, at så få israelere som muligt dør under en krig.
Israel er også sårbart, fordi det er et meget lille land omgivet af arabiske stater. Men endnu en trussel mod Israel er opstået: det shiamuslimske land Iran truer med at udslette Israel. Iran har endnu ikke atomvåben, men er sandsynligvis i gang med at fremstille materialet til den første serie af iranske atombomber.

Det er forbindelsen mellem Hamas i Gaza og præstestyret i Iran, der efter min mening ligger bag ved Israels krig i Gaza i disse uger af januar 2009. Israel har lange erfaringer med, at det bliver kritiseret ude i verden, når det fører krig. Det bliver også kritiseret nu. Men Israel har et ansvar overfor dets egen befolkning. Truslen om at blive angrebet nu fra Hamas med små ikke-styrbare hjemmelavede raketter er kun begyndelsen. Man har grund til at frygte for Irans indblanding i konflikten med palæstinenserne. Derfor er Israel villig til at bruge skrappe midler, og til at modtage hård kritik fra verden.

De militære Hamas-ledere har sagt nej til våbenhvileforhandlinger (11. januar). Men det er muligt, at der er andre ledere inden for Hamas, måske endda blandt Hamas' religiøse ledere, der er interesserede i at forhandle med Israel. Der breder sig en opfattelse, at Hamas opfører sig på samme måde som lederne i andre arabiske lande, hvor der er diktatur, at man er ligeglade med sin egen befolknings lidelser. Når Hamas har placeret våben og ammunition i kældre under skoler og sygehuse og sender raketter mod Israel fra tæt befolkede beboelser - så ved man, at israelerne vil angribe på steder, hvor civile vil blive sårede og dræbt. Så det er ikke kun israelerne, der bør kritiseres, men i høj grad også Hamas.

Nu - d. 13. januar - ser det ud til, at Hamas er svækket betydeligt. Det er en situation, hvor ledelsen kommer ud for nogle svære valg: skal man fortsætte krigen, nu inde i Gaza's tætte bykvarterer - eller er det tid til forhandling. Er der kræfter I Hamas, der måske vil se en ny tid i øjnene, hvor man begynder at se anerkendende på sine fjender, israelerne. Det vil så ikke være første gang i verdenshistorien, at fjender efter hårde kampe går ind på fredsforhandlinger.

Venlig hilsen
Elias Ole Tetens Lund